



Lezsák Sándor a Lakitelek Népfőiskola új, katolikus és református kollégiumáról

M. A.: *A Szín – Közösségi Művelődés 22/4. száma elsőként ad hírt egyház és közösségi művelődés tematikus számában a Lakitelek Népfőiskola két új kollégiumáról. Lezsák Sándorral, a Népfőiskolai Alapítvány elnökével ezekről, egy katolikus és egy református kollégiumról beszélgetünk.*

Mit tudhatunk róluk?

L. S.: November végén jelenik meg a felhívás, és ebben a Ravasz László Kollégiumot és a Mindszenty József Kollégiumot hirdetjük meg. Volt már Mindszenty kollégiumunk, tehát ez a kettes sorszámot kapja: Mindszenty József Kollégium II. Bár korábban azt mondtam, hogy ha egyszer már volt egy Mindszenty kollégium, még egyszer nem lesz, azonban jóval nagyobb az érdeklődés Mindszenty életútja iránt, minthogy esetleg egy más név fémjelze a katolikus kollégiumot.

Párhuzamosan fog működni a Lakitelek Népfőiskolán egy időben négy kollégium, a két új, a már meglévő Afrika Kollégiummal és a Tessedik Sámuel Kollégiummal együtt. És így teremtdik lehetőség arra, hogy egy hétvégi, plenáris előadásra, egy nagyobb összejövételre hívjunk meg olyan előadót, akivel egy konzultáció, egy előadás kö-

zös élmény lehet. Egy nagy kutatót meghívni, az minden helyzetben izgalmas. Vagy egy olyan közéleti személyiséget, akinek az életútja ad példát, tanulságot, izgalmat. És számíthat akár a protestáns, akár a katolikus, akár a népművelő, közöségfejlesztő pályára felkészítő, vagy az Afrika iránt érdeklődő hallgatók érdeklődésére. Például, a Máltai Szeretetszolgálat munkáját megismerni egyaránt izgalmas az Afrika iránt érdeklődőknek, és izgalmas a különféle karitatív tevékenységet folytató protestáns hallgatóknak is, a Mindszenty Kollégiumnak is, és ugyanakkor a népművelőknek is. A kollégiumokat összevonjuk, és így takarékosan gazdálkodunk az előadóink idejével, mert ha így hívunk meg egy előadót, csak egyszer szakítunk ki az életéből egy fél napot. Nekik is drága minden perc. És így jól hasznosítjuk a tudást.

M. A.: *Arról az előnyről nem is beszélve, hogyha négy kollégium együtt van, és utána van egy konzultációs, beszélgetési lehetőség, milyen jó tud lenni a sok, különböző foglalkozású, érdeklődésű ember eszmecseréje.*

L. S.: És ismerkednek egymással. És kell hozzá még egy táncház,

és a folyamat jó alkalmat ad arra, ahogy eddig is, hogy kis közösségek alakuljanak és erősödjének. És már nem egyszer alkalmat adott arra is, hogy szerelmek szülessenek, sőt nem egy házasság kötött itt a népfőiskolán, aztán hozták mutatni a kisbabát, a kollégiumi kapcsolat, a szerelem gyümölcsét.

M. A.: *Említettem ma az egyik alakuló népfőiskola vezetőjének, a vizsolyi Kovács Zsolt Leventének, hogy mit gondolna ő arról, hogyha itt lenne egy katolikus és egy református kollégium. Azt mondta, hogy ő mindkettőben szeretne lenni. Ő egy református lelkész, én tökéletesen megértem az ő választát. Sőt, miközben szerzőként szerepel a népfőiskola rovatban, felkészültsége, gondolkodása miatt őszinte szívvel tudnám előadónak is ajánlani. Miközben ő szeretne két kollégium soraiban is ott ülni. Ez vajon megoldható? Lehet, hogy a református és a katolikus kollégium között lesznek olyan átjárások – az ökumené jegyében –, hogy akár egymás kollégiumi alkalmait is hallgathatják?*

L. S.: Azt szokták mondani, hogy egyszerre csak egy helyen lehet lenni. Akkor működik az ökumené, hogyha valaki erősen tudja a maga

hitét, vallását, annak történetét, közösségi kapcsolatrendszerét, elfoglalt helyét, és tudja ezt gazdagítani. Ehhez a sajátját kell jól megismerni. Akkor lesz igazán jó ökumené kapcsolat, hogyha a saját területükön nagyon erősek, akik összefognak. Ahogyan akár a közéletben is van, vagy akár az amatőr mozgalomban. Igaz, hogy lehet valaki egyszerre jó néptáncos is, meg lehet a színjátszó csoportban is, de azért igazán az a jó, hogyha valamelyikben nagyon otthon van. És utána, ő még népi táncol is. Vagy valaki zongorázik, attól még játszhat más hangszeren is, de valamit nagyon tudjon.

Ilyen jellegű átjárásokra nem teremünk alkalmat, viszont este adott a lehetőség, hogy jókat beszéljessenek, összejöjjenek. És különösen, ha mind a négy kollégium egy közös előadás után van, és az közös élményként hasznosítható az esti vitában, beszélgetésben egymás között, abból aztán épülhetnek a gondolatok, javaslatok. Mindenki mélyedjen el a maga területén, hogy mind jobban tudja gazdagítani a másikat is. Ez tulajdonképpen, úgy gondolom, hogy így működik minden területen, akár a többpárt-rendszerben is. Ha – feladatként kezelve – mindenki megoldja a maga területén a problémákat, utána jöhet a hasznos együttműködés.

M. A.: *A négy kollégium, ha együtt van, és még ha éppen nem is közös előadást hallgatnak, egy olyan környezetben vannak, amiről mindenki állítja, hogy szelleme van. A lakiteleki környezet kivételes viszonyokat teremt emberek között, kivételesen alakítja az emberi kapcsolatokat. Ezt mindenki átéli, aki egyszer is résztvevője egy kollégiumnak.*

Lehet-e már tudni valamit arról, hogy a Mindszenty Kollégium és a Ravasz László Kollégium milyen utat fog bejárni, milyen programokkal indul?

L. S.: Ezt novemberben a felhívásban fogjuk az érdeklődőknek

elküldeni, lesz egy ajánlatunk. Már nekem is megvan egy elképzelésem, de még nem egyeztettük a kollégium leendő vezetőivel, pedig együtt kell, hogy egy olyan programot tegyünk alakítsunk ki, amitől eltérni ugyan lehet, mert az élet igazítja, de egy nagyon határozott, kétszertendős program legyen.

Egyébként a környezettel kapcsolatban nagy élményem volt ma délelőtt. Gombfocisták vannak itt, akik szektorlabdások, és az egyik nézi a táblákat, az irányjelző táblákat, és mondja a másiknak: „Te, mi is volt 1241-ben?” A másik vissza: „Tényleg, mi volt, nem a tatárjárás?” Akkor megkerülték a táblát, „Ugye mondtam!” Nézik a padot, rajta Makovecz Imre neve. Igen, az az építész. Csoóri Sándor, az a költő. Az iskolában, mintha... Ezért jó olyan szellemi környezetet létrehozni, amiben ez a történelmi tére is dolgozik, és dolgoztatja a fiatalokat.

M. A.: *A Tessedik kollégiumban a tegnapi nap folyamán volt egy olyan feladat, hogy ki tud több, padon szereplő személyt összegyűjteni úgy, hogy tudnia kell róla azt is, hogy az illető mit csinált. Ez a padnézegetés rögtön mozgalmat is teremtett. Felhívta a többi Lakiteleken tartózkodó ember figyelmét.*

L. S.: Iskolások jönnek, vetélkedő van, és nagyon örülök, hogy ez él, hogy élnek a szobrok – ilyen szempontból. Elolvassák, ami rá van írva. Most éppen néztem, hogy bizonyosakat meg kell erősíteni, mert van, amelyiket az idő már kikezdte. Ha valaki nem tudja – ja, igen, Kodály, Sinkovits, igen, a színes –, akkor megkerüli, elolvassa a posztamensen. Nem egyszer találkozzom azzal, hogy ott van a gyerek, beszélgetnek, és a papa okos emberként olvassa a szöveget, hogy ki ez. Egyébként ez a magam tapasztalata is, iskolásokat vittem át – 25 évig tanítottam –, hát bizony, nem egyszer álltam meg én is, hogy ki ez. És nem tudtam. Hát jó, építész,

de nem tudtam róla többet, pedig a neve ismerős volt. Ezért alakítottuk ki úgy, hogy a szobrokról minden posztamensen róluk olvasható. Mert, most ki volt? És akkor hirtelen, Simándy, ja, igen, az az énekes. De azért jó földéznii emlékeket. És ott van a tudat mélyén sok minden.

M. A.: *És milyen jó, hogy Balázs Ferenc, akinek a nevéhez a mészköi virágzó népfőiskola fűződik, olyan hangsúlyos helyen van, az épületek által körbevett tér legforgalmasabb sarkán.*

Kérdezném – mert belőle egy kicsi mozzanat kiderült már –, hogy ezek szerint egy kollégium úgy indul, hogy a vezetőjével való megbeszélés alapján kialakul egy előzetes terv.

L. S.: Így van. Az egyértelmű, hogy Ferenc atya, a helybéli plébános lesz a lelki gondozója a Mindszenty Kollégiumnak. És a Ravasz Lászlónak pedig a helybéli református lelképásztor, Kókai Géza. Mindketten nagyon jó kapcsolatban vannak vele és nagyon érzik a népfőiskolát. Ravasz László emléknapot tartottunk most három hete, amit Kókai Géza lelkésszel készítettük elő.

M. A.: *Szívesen kapcsolnám beszélgetésünkhöz az ott elhangzott előadásokat, vagy valamelyikét.*

L. S.: A helybéli lelkésszel kéne felvenni a kapcsolatot ehhez. Őt kértem, hogy az előadásokat gyűjtse össze, például M. Kiss Réka – M. Kiss Sándor lányának – előadása nagyon jó volt. Lehet, hogy a Ravasz László emléknapon elhangzott előadásokat egy kis népfőiskolai füzetben meg fogjuk jelentetni – februárban, a Ravasz László Kollégium indulása alkalmából.

M. A.: *Az indulásra meglesz a kiadvány. Gratulálók!*

L. S.: Igen. A Mindszenty pedig valószínű a következő népfőiskolai alkalomra. Valamikor májusban Mindszenty szobrot avatunk Pálmonostorán.

M. A.: *Köszönöm a beszélgetést, jó indulást a Mindszenty és a Ravasz Kollégiumoknak!*